

A'

CSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG
ENGEDELMÉVEL.

Nro 44.

Rólt Bétsben; Szent Iván Havának (Júliusnak)
2-dik napján 1801-dik Elztedőben.

B é t s:

A' múlt Szombaton vólt a' Felséges IV-dik Ferdinánd Nápolyi Király neve napja, melyre nézve bé-jöttek Császár és Császárné Ő Felségek Hetzendorfból; hogy a' Felséges Nápolyi Királyhoz, a' Felséges Császárnénk Édes Attyához viseltető tiszteleteket Ő Felségének távollétében is meg mutathassák, Magának, a' Felséges Nápolyi Királynénak. — Ezen Felség a' héten megyen ki innen a' Schönbrunni nyári Palotába, a' hol fog lakni négy kedves Magzataival, és a' Felséges Császár, 's Királyunk Test-

Z z

vér Ötseivel, Antal, János, Raméri, Lajos, és Rudolf Ő Fő Hertzegségekkel.

Hertzeg Schwartzenberg Károly Feldmarsal Lieutenánt, a' múlt Szombaton reggel indúlt el innen Sz. Pétersburgba. Útját Berlínnek veszi, hogy az ottan lévő Csász. Kir. Követség Titoknokjának társaságában folytathassa útját Pétersburgba.

Ánglia.

Midőn az Ángliai Kormányfő el kezdette Élfazon az ellenségeskedést; parantsolatot küldött ugyan akkor Napnyúgoti Indiába is, hogy a' melly 3 szigetet bírnak ott a' Dánusok, úgy mint Sz. János (St. Jean) Sz. Tamás (St. Thomas) és Sz. Kereszt (St. Croix) szigeteit, az Anglusok foglalják el; nem külömben Sz. Barthelemi nevű kis szigetet is, a' mellyet a' Svékusok egyedül magát bírnak Napnyúgoti Indiában. — Nem is késett a' Napnyúgoti Indiában lévő Anglus Admirális a' Kormányfő parantsolatjának be-telelyesítésével, mivel már Május 9-dikén Londonban vólt egy Tiszt, a' kit Anglus Generális Trigue, és Admirális Duckworth küldöttek onnan levelekkel 's azzal a' hírrel, hogy a' nevezett szigeteket már el foglalták. Valóban igen könnyű is vólt azokat; a' ki-ütött háborúról semmit sem tudó, és így az óltalomra éppen készületlen Dánusoktól és Svékusoktól el venni; és ez vólt az oka, hogy ellentállásra, éppen nem találtak; hanem minnyájan képtelenítették a' szigeteket

kapitulátzióra, 's magokat hadi fogságra feladni.

London Május 9 dikén. Ollyan tudósítások jöttek ide, hogy Cadixban a' Pestis újra kiütött. — Fox Úr tellyességgel nem akar többé a' Parlamentomban meg jelenni, 's az Ország dolgába avatkozni; magános életet élván ezután Könyveket ír, most nevezetesen Anglia Históriájának írásához fogott, a' melly Munkájáért egy Londoni Könyváros 50 ezer forintot ígért Fox Úrnak. — Egyiptomba öt ezer embert küldött a' Kormányfőnek segítségül, ezen seregnek egy része innen indult meg, és Gibráltárnál 's Minorca szigeténél egygyesítette magát, a' többekkel. — A' mint most újjonnan számba vétetett Nagy Britanniának adóssága, éppen 5,280 millió forintra megy, az interesse pedig esztendőnként, 22 millió forintra.

London Május 12-dikén. Angliában, a' mint tudva vagyon, mindennek, a' ki hajporosan akar járni 11 forint (egy Guinee) taxát kell esztendőnként fizetni; az ebből öszsze gyűlt pénz summája a' múlt esztendőben 1 millió 138 ezer 104 forintra ment.

A' Május 15-dikén költ Udvari Újság ezeket hirdette ki. 1-ször. Hogy Egyiptomban az Abukíri kis erősséget a' Frantziák kapitulátzióra feladták. A' fogságba esett Ka'ónak száma, két Batálion-Komendánsból, 8 Tisztból, és 140 közlegényből állott. A' várban vólt, 4 réz ágyú, két mozsár ágyú, 900 ágyú-golyóbis, 600 bomb.

Z Z 2

ba, 90 hordó puskapor, 170 flinta. 2-szor. Azt a' hivatalbéli Tudósítást adja elő az Udvari Újság, a' melyet Hutchinson Generális, a' ki Abercrombie helyébe lett Fővezérre, a' Mártz. 13-dikán és 21-dikén történt tsatákról küldött a' Kormányfőnek, de ebben semmi új dolog nem fordul elő, a' mit már mi Erd. Olvasóinkal ne közlöttünk volna; kivévén azt, hogy a' két tsatában 2000 emberre téfzi a' hivatalbéli tudósítás az Anglusok veszteségét, a' Frantziákét 3000-re; el esett ő közzülök, a' Lovasság Generálissa Roize, 's a' Fr. Lovasság általjában igen sokat szenvedett. A' Hutchinson levele Egyiptomban Aprilis 5-dikén költ, az Alexandriától egy órányira fekvő Anglus Táborban. Mártzius 21-dikétől fogva, semmi se' történt a' két Tábor között.

Londonból Május 15-dikén. Minthogy Anglia a' mostani környülállási között Portugalliát fegyveres erővel nem segítheti, kéntelenítettvén mind Egyiptomba segítséget küldeni, mind Nagy Britanniát a' ki-szállás ellen védelmező állapotban helyheztetni; erre nézve, azt terjesztette tegnap Minister Lord Hawkesbury a' Király nevében a' Parlamentom eleibe, hogy ezen régi és hív frigyesének a' Lisbonai Udvarnak, rendeljen az 4 millió forint hadi segedelmet.

Angliából sok Seborvosokat küld a' Kormányfő Egyiptomba.

Orosz Birodalom.

Egy Május 3-dikán ki-adott parantsolatban (Ukase-ben) arra serkenti az Új Orosz Császár

a' Birodalmában lévő Papokat, hogy a' földmívelést szorgalmasan gyakorolják, mivel a' házi foglalatosságok között, a' szántás vetés, legnemesebb, leghasznosabb és legszükségesebb, mellyre nézve, akármelly rendben 's állapotban helyheztetett lakosoknak nem szégyen azt gyakorlani.

Frantzia Ország.

Párisból Május 17-dikén. Tudva vagyón, hogy a' Nápolyjal kötött békesség feltételei szerint, Elba szigete a' Longone nevű kikötőhellyel egygyütt Frantzia Országnak által engedtetett; midőn pedig elakarták azt a' Frantziák foglalni, fegyveres kézzel állottak ellenek, mind magok a' lakosok, mind az Anglusok. Most már olyan rendelkezéseket tett a' Kormányfő, hogy erővel kell a' nevezett szigetet és kikötőhelyet el-foglalni.

Párisból Május 18-dikén. A' Moniteur írja, hogy mostanában sok katona Tisztek kérvén a' Pruszsiai Királytól, a' Frantzia Országba való utazásra engedelmet, örömet meg-engedte azt, még pedig ilyen maga ki-nyilatkoztatása mellett: „Bár magam is egygyütt utazhatnék az Urakkal.“

Párisból Május 19-dikén. A' Frantzia seregek meg-szünés nélkül utaznak, a' tenger partokhoz; 20,000 ezer ember áll készen a' Bresti kikötőhelynél. A' Bourdeaux-i kikötőhely környékén egész Táborhoz hasonlítanak az öfzfze

gyűlt seregek. Sz. Malo-nál 170 lapos bárkák vagynak készen, mindenikre 160 katona tér. Dünkirchennél 4 Fregát, és ezenkívül felette sok szállító-hajó készült, hogy katonákat szedjen fel, 's valahova ki-szállítsa. — A' Moniteur nevű hivatalbéli Újságban olvassuk, hogy a' Rajnai Fr. Armádiából 40 ezer ember, mind addig a' Köztársaság határfzélein fog táborozni, míg a' Német-Országban meg-károsodott birtokos Fejedelmeknek a' Lünevilleri Békesség értelmére szerént elégtétetődik, és az úgy nevezett Szekularizáció (a' Papi jószágok világi Fejedelmek között leendő fel-osztása) tökéletesen végre nem hajtatik; 's hogy ha talám nehézségek adnák elő magokat, igazítást lehessen tenni.

A' Párisi Nemzeti Intitútumnak utolsó ülésében, külömbkülömbféle szalmából készült papiros mustrák terjesztettek az Intitútum tagjai eleibe, némely részére nyomtatva volt, némely árkusokra pedig rézre metfzett képek voltak le nyomva, egygyen nevezetesen a' Bonaparte jól el talált képe szemléltetett. A' szalma-papiros ugyan valamennyire sárgás, de azért mindenre lehet hasznát venni. Azt állította annak feltalálója a' Gyűlésben, hogy akármelly gyenge és nem fás plántából lehetne papirost készíteni.

Strafsburgból Május 21-dikén. Tegnap utazott el Moreau Fr. Fővezér, sok más Generálisoknak társaságában Páris felé. Ma érkezett ide a' Rajnai Tábornak utolsó tsapatja Német-Országból.

Brüsselből Május 18-dikán. Egynehány nap óta ismét sűrűen járnak Páris és az Északi Udvarok között a' Kurírok. — Midőn legközelebb Londonból egy Kurír érkezett Párisba, még pedig a' mint a' körülállások mutatják igen fontos Tudósításokkal, más nap mingyárt ki ment Gróf Kobenzel Malmaisonba a' Fő Konzulhoz, és azzal hofzfasan tanátskozván, még az nap Kurírt küldött a' Fő Konzul London felé. — Ezekből azt lehetne ki húzni, hogy a' helyre állandó Békesség a' két Ország között mind inkább inkább közelít; de a' Londoni Május 15-dikén költ levelek éppen ellenkezőt állítanak. „Minden reménységünk el enyészett, (ezt írják ezek) hogy a' Békesség Frantzia Országgal mostanában helyre álljon. Allhatatosan megmaradt a' mi Kormányfzékünk azon kívánsága mellett, hogy különben a' Békességre reá nem áll, hanemha Frantzia Ország Belgiumot, és a' Rajna bal partján fekvő, 's most Frantzia Országhoz kaptsolt Tartománynak leg alább valamely részét, egy harmadik Birtokosnak p. o. az Orániai Hertzegnek, által nem engedi. Olly fontos feltételnek találja ezt az Angliai Kormányfzék a' meg-kötendő Békességre, hogy Nagy-Brittaniának jövődöbéli boldogságát és lételet vagy fennmaradását is ennek bé-telyesítésétől függeszti fel. Két hónapja már, hogy a' Minisztérium a' Békességes alkudozásoknak el kezdése nézve ezt sürgeti, de sem fontos okainak, sem ezért tett ígéreteinek mind eddig semmi sikere nem lehetett. Kész volt a' Londoni Minis-

térium olyan ígéreteket tenni, hogy némelly mostani háborúban nyert szigeteket, és Indiában el foglalt Tartományokat visszafizad, tsak hogy Frantzia Ország ezen Feltételt fogadja el, de nem vólt hafzna. — Tsak egyedül a' hadi szerezte választja tehát el, hogy mellyik Fél lesz kéntelen engedni, vagy tzélaitól el állani.

Brüsselből Május 19-dikén. A' Hollandiai jól készült hajóssereg, nem tsak készen áll Dewinter Admirális vezérlése alatt a' ki-evezésre, hanem már egynehány ezer emberből álló Frantzia és Hollandus sereg bé is költözött a' hajókra, úgy hogy minden órán szélnek ereszt-heti vitorláit. Semmi kétségünk sinsz felöle, hogy ezen egygyesült sereg is Angliába fog kiszállíttatni; következésképpen hogy egygyütt indul ki a' több Frantzia kikötőhelyekben már készen álló szállító-hajókkal és Fregátokkal.

Nápoly Ország.

Nápolyból, Apr. 20-dikán. Egy Királyi Hirdetés tétetett tegnap közönségessé, a' mellynek értelme ez: A' Nápolyi Király és a' Frantzia Köztársaság között kötött Békességet magokban foglaló Alkulevelek, mind két részről helybe hagyattak és ki tseréltettek. — Ismét helyre állott tehát az a' jó egygyesség és barátság, melly ez előtt a' két Hatalmasságok között uralkodott: mellyre nézve rendeli Ő Felsége, hogy ez a' szerepsés Történet, az egész Országban ahoz illendő módon kihirdetdjön, 's mindeneknek tudtokra adasson, hogy

a két Nemzet között volt régi barátság helyre állván, személy szerént is kiki úgy viselkedjen minden Frantzia Polgár eránt, mint a' barátbarátságban vagyon. Azt rendeli továbbá Ő Fge, hogy hónap, ezen fővárosnak nagy templomában, a' Békességért tartozó hálaadások tartassanak; a' várbeli ágyúk egymással két nap durrognak, 's úgy hirdessék a' Békesség örömét; három nap estvéjén legyen az egész város ki-világosítva. Illyen innepi pompák tartassanak, a' Békesség ki-hirdetődésekor minden Nápoly Országi városokban.

Spanyol Ország.

Madridból Április 20-dikán. A' Király parantsolatja szerént minden Vólt-Jésuitáknak (Ex-Jésuitáknak) a' kik Spanyol Országban vannak, Barcellona, Carthagena és Alicante városokban kell öfzfze gyülekezni, a' hol hajókra vetetvén fel, Olasz Országba fognak által szállítani.

Helvétzia.

Fernából Május 20 dikán. Az itt lévő Törvényhozó-Tanáts naponként Gyűlést tart, hogy az Új Constitúziót, a' mellynek rövid rajzolatja Párisból küldetett, minél előbb el készíttesse. A' Tanátsnak ezen dologban eddig tett lépéseiről leg kissebbet sem tudhatni, mivel a' Gyűlések ajtó bé-zárva tartatnak. — Annnyit munda által a' Fő Konzul akarátja ki-nyilatkoztatásából állíthatunk, hogy az Új Constitúzió,

igen kevésben fog attól a' Kormányozás módjától különbözni, a' mellyel Helvétzia a' Revolúció előtt egész tsendességben élt. — A' Cántonok meg maradnak, és azokban a' régi Igazgatás formája ismét helyre áll, hanem ezen kívül egy közönséges Kormányfzéknak kell felállítatni.

Német Ország.

A' Hamburgi Május 13 dikán költ közönséges levelek erősítik, hogy az Angliai Udvarnak, a' Berlíni Udvar most leg közelebb ismét ki-nyilatkoztatta, hogy Hannóverának el-foglalására egyedül azon okból határozta magát a' Pruszfsziai Király, ne hogy az, idegen kézre jusson, és hogy azt oda hagyják a' Pr. Seregek, mihelyest a' környülállások engedik.

Olasz Ország.

Verónából Május 16-dikán. A' Frantzia örízet, a' melly a' Római Státushoz tartozó Ancona erősségét és városát eddig el foglalva tartotta, most ki-költözik 's vízfzja adja azt a' Pápa Ő Szentsége birtokába. — Genuát hasonlóképpen oda hagyták a' Frantzia seregek.

Florentziából Május 11-dikén. Tsak ugyan el foglalták Elba szigetét a' Frantziák. Következendő értelmű Tudósítást küldött ez eránt, a' déli Fr. Armádia Fővezére Berthier Leopold, a' hadi Ministernek Párisba. Hat száz ember küldetett 27 szállító-hajón, egy rabló hajónak éltalmazása alatt Elba szigete el-foglalá-

sára. A' Sereg-ofztályt Mariotti Ofztályos Generális vezérlette. Május 1-ső napján érkeztek a' hajók Marcianához, de ki nem szállhattak, mivel olly sűrűen hűlött előttök a' golyóbis mint a' zápor esső. Élfzre vévén a' Generális, hogy a' nép a' ki-szállást meg akarja gátolni el távozott a' kikötő hely elől, 's más helyet keresett, a' hol ki-szállhasson. A' ki-szállást éjtszakának idején végre is hajtotta, 's már reggel Marcia erányjában állottak katonáink, a' melyet el foglaltak. Innen a' Longoné-i kikötőhelyhez indúlt kis seregünk. Nagy akadályára vóltak az oda való útjában egy felől a' partok körül álló Anglus rabló hajók, mivel ezekről meg-szűnés nélkül tüzelt reájok a' katonaság, más felől a' nép is ellene állott. Illyen bajok között verekedvén katonáink Longoné-ig, ott a' kikötőhelyet mindjárt által adta a' Komendáns, úgy a' mint azt, a' Békességnek feltétele kívánta. Az ellenünk fel-ingereltetett nép Porto-Ferrájóba vette magát, némelly Anglusokkal és Nápolyi szökött katonákkal egygyütt, 1400-zan vagynak ebben öfszeséggel a' fel-fegyverkezettek. Már tsak ez van hátra Elba szigetében a' mit el kell vennünk, és a' melyet már bé is kerítettek katonáink.

Rómából Május 9-dikén. A' Szárdíniai Király még mind ez ideig itt múltat. Az Attya testvérje, a' Chablais-i Hertzeg, és Parosdin Generális, a' Nápoly városában lévő Orofz seregnek Komendánsa, Nápolyból ide érkeztek, és ezt a' tudósítást hozták, hogy az Egyiptom-

ban sebbe esett, 's meg-halálozott Abercrombie Anglus Generális holt teste Málta szigetébe vitetett, és ott igen nagy pompával eltemettetett. — A' Civita-Vecchiából érkezett levelekből olvassuk, hogy Szárdínia és Szicília szigete között, meg-szűnés nélkül jár fel 's alá a' Warren Anglus Admirális hajósserege, ne hogy a' Gantheaume Fr. Admirális hajósseregét valahogy elszalasztja.

Elegyes Levelek.

Lisbonából Apr. 14-dikén. Mind a' mi seregeink mind a' Spanyol Armádia parantsolatot vettek, hogy az ellenségeskedéstől szüntessenek meg; de e' mellett a' két tábor között minden közösülés keményen meg-tiltatott.

Lengyel Országban minden részeiben észre lehet venni, az Orosz Birodalomban helyre állott Kereskedésbeli szabadságnak hasznos következéseit; szüntelen jönnek a' Muzka Kereskedők, a' kik mindenféle portékát kész pénzen vásárlanak. Ausztriai Lengyel Országban a' Tzitromot, Narantsot keresik kiváltképpen, és igen drágán szedik. Ellenben sok életet hordanak ki az Oroszok is a' Lengyeleknek, úgy hogy a' rozsnek vékáját még Apr. 23 dikán 12 forinton (egy lengyel forint öt garas) fizettük, de már Május 1-30 napján hetedfél forintra szállott le az ár, szinte úgy megoltsódott pedig a' búza is. — Mintegy 80 ezer emberből álló Orosz Armádia vonult vala már észfe, a' meg-boldogult Orosz Császár paran-

tsolatjára, Gallítzia és Török-Ország határfele-
hez; azolta ezen Armádia parancsot, hogy
induljon útnak viszsza Muzka Ország
széibe.

*Lemberg*ből Május 10 oikén. Ezen hó-
nak 7-dik és 8-dik napjain szörnyű izeret-
lenség érte Napkeleti Gallítziában Brody váro-
sát, melly egy vólt a' leg híresebb kereskedő
városok közzül az észak felé eső Cs. Kir. Biro-
dalomban. Tűz jövéen ki ezen városban, lehe-
tetlen vólt azt emberi segedelem által az ifzo-
nyú szél miatt a' lángok prédájától meg-mente-
ni, 1500 házak; 's teméntelen portékák, sok
emberek, kiváltképpen gyermekek lettek áldo-
zatjává a' kegyetlen ostornak:

Egy Könyv került mostanában kezünkbe;
mellynek ez a' titulussa (tzimje): A' Keresztyén
Vallásnak rövid Védelmezése; és egy
Keresztyén Filozófus vallásának Summás le írása;
mellyet német nyelven Seiler György az Er-
langai Akadémia Sz. Írást magyarázó Professora;
és az ott lévő Aug. Conf. tartó Ekklésiának Lelki
Pásztorja készített; 1776 dik éfstendőben; most
pedig Magyar Nyelvre Szentpéteri Hódor
Pál Vathai Református Prédikátor fordított, és
Debreczenben Szigethy Mihály által nyom-
tattatott ki. — Ezen könyvnek betséről szólni
nem akarunk; de a' mi a' fordítását illeti, az
olly tiszta és könnyen folyó Magyarsággal van
készítve, a' melly a' könyvnek haszonnal való
olvasását, kellemetessé is fogja tenni.

Tudósítás.

Közöljük a' már általunk világ eleibe bocsátott Mappák' Laistromát, melly eránt sok ízben meg-kérítettünk Erdemes Olvasóinktól:

Jegyek Magyarázatja.

Bács Vármegye.

Baranya —

Beregh —

Fejér —

Gömör Vármegye, és a' Kis Honti Kerület.

Heves, és Külső Szólnok törvényesen egygyesült Vármegyék.

Krassó Vármegye.

Máramaros —

Moson —

Pest, Pilis, és Solt törvényesen egygyesült Vármegyék. A' Jászság, a' Nagy, és a' Kis Kunság.

Somogy Vármegye.

Sopron —

Szabolts Vármegye, és a' Hajdu Városok Kerülete.

Szathmár Vármegye.

Szala —

Szerem —

Thurótz —

Tolna —

Torontál —

Vas —

Verőcze —

Veszprém —

Azután:

Európa, Ásia, Afrika, és Ausztrália.

Egyiptom.

Syria.

Olasz Ország.

Helvétzia.

Szab Ország.

Ausztriai Fő-Hertzség.

Stájer Ország.

Az itt feljegyzett Mappák találatnak Pozsonyban Wéber Simon Péter, és Schwaiger András Könyvárosoknál. Sopronban T. Rájt Péter Professor Úrnál. Győrben Streibig József Könyvnyomtatónál. Pesten Kilián, és Weingand Könyvárosok boltjaiban. Egerben Tisztelendő Horváth Eusebius Professor Úrnál, de a' hova Gömör, Krassó, Tolna, Torontal, és Verőcze Vármegyék Mappái még le nem érkeztek. Kolosváratt T. Márkos Mihály Úrnál, N. M. Gróf Bánfy Gubernátor Ö Exja Titoknokjánál, de a' kinek mostani távolléte miatt, kétség kívül másnál fognak azok találatni. Itt helyben a' Hírmondó Íróinál, im Burgerspítal, im VII-ten Hof; auf der XV-ten Stiege, im 1-ten Stock. Egy egy Vármegye Mappájának az árra, Svájtzer papirosra, melynek — jólehet most az árra igen felment, — ezentúl is csak 20 kr., a' nem Vármegyék Mappáinak pedig 15 kr. Ha más Városbéli Könyvárosok is magokra akarják vállalni Mappáink eladását, ne terhelteessenek tudósítani bennünket szándékokról.

A' Hírmondó árkusai mellett, a' követke-
zendő Mappák küldöttek le ingyen:

1798-dik éftendőnek I-ső felében Bács, 's Mo-
son Vármegyék Mappái a' Jegyek Magyará-
zatjával: a' II-dik felében pedig Vas, Beregh,
és Sopron Vármegye Mappái.

1799-dik éftendőnek I-ső felében Szala Várme-
gye, Egyiptom, Á'sia, Afrika, és Ausztrál a'
Mappái, az Egyiptomi Rajzolatokkal; a' II-dik
felében pedig Szerem Vármegye, Syria, 's
Olasz Ország Mappái, újra az Egyiptomi Raj-
zolatokkal:

1800-dik éftendőnek I-ső felében Olasz Ország
Mappája második ízben, Helvézia, Sváb Or-
szág, és Pest Vármegye Mappái: a' II-dik fe-
lében pedig Máramaros, Szabolcs, Thuróc,
és Fejér Vármegyék Mappái:

A' most folyó 1801-dik éftendő I-ső felére le-
mentek: Austria; Baranya V. Veszprém V.
és Stájer Ország Mappái.

A' jövő fél éftendőre is négy új Mappá-
kat küldünk le ingyen az Újság árkusok mel-
lett; 's azokkal már harminzra megy az ilyen
módon le-küldött Mappáink száma. Mind ezen
igen költséges Mappákra nézve is; nem több a'
Magyar Hírmondónak fél éftendei arra
öt forintnál, melyet ne terheltesse az Érde-
mes Előfizető Urak ilyen felül-írással jókor
fel-kül-deni: Pro Magyar Hírmondó. *
Wien.